

NOORD-BRABANDER.

Dingsdag 21 Januarij.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ENGELAND

LONDEN, den 16den Januarij.

Men heeft hier de aanspraak ontvangen, met welke de zitting der Portugesehe Cortes, op den 2den dezer, door de koningin is geopend.

In den aanvang dezer troonrede wordt gezegd, dat de noodzakelijkheid om onderscheiden wetgevende maatregelen te nemen dagelijks dringender wordt, en dat het, zonder de krachtige medewerking der Cortes, moeilijk voor het land zijn zal zich op een vasten voet te vestigen, en de weldaden te genieten, die het van het vertegenwoordigend stelsel verwacht.

Vervolgens wordt gedaagd, dat met de Engelsche Regering nog geen tractaat ter uitroeiing van den slavenhandel heeft kunnen gesloten worden; over het Parlementsbesluit, waarbij aan de engelsche kruissers vrijheid verleend is om alle schepen, van dien handel verdacht, op te brengen, waarlegen het portugeesch Gouvernement vruchteloos geprotesteerd heeft, en over het vijandelijk gedrag van een Engelsch zee-officier, in de wateren van Angola. Nogtans vleit zich de Koningin, dat deze geschillen eerlang, ten genoegen van beide Rijken, uit den weg zullen geruimd worden.

Daarna wordt kennis gegeven van het, met Frankrijk gesloten tractaat, ter vereffening der wederzijdsche eischen; van de herstelling der diplomatieke betrekkingen met het Nederlandsche Hof, en van de onderhandelingen met den Pauselijken Stoel, die alle hoop geven op een spoedige erkenning van die zijde, en op de regeling der bijkelike aangelegenheden. De inwendige toestand van het Rijk, wordt als verbeterd aangemerkt.

Omtrent de financiële aangelegenheden wordt, ten slotte gezegd, dat het voor te leggen budget van de mogelijkheid getuigen zou om de binnen- en buitenlandsche schuld beter dan tot hiertoe te voldoen, en dat de maatregelen welke voorgesteld zullen worden, tusschen de inkomsten en lasten van den Staat.

De Heer de *Carvalho*, een Charlot, is door de Gedeputeerden tot president gekozen.

Men verwaakt eene spoedige resolutie tot betaling der rechte van de buitenlandsche schuld.

Tot makelaar in 's Gravenhage is de heer *Barboza*, thans secretaris van legatie te Parijs, benoemd.

Den 3 dezer is de Kardinaal-Patriarch van Lissabon overleden.

FRANKRIJK

P A R I J S den 17den Januarij.

TELEGRAFISCHE DEPÊCHE.

Bayonne den 12 Januarij des middags.

De Generaal Kommandant der 20 militaire divisie aan den Minister van Oorlog.

Berigten uit Mas-las-Tasas van den 7den melden, dat *Cabrera* altijd te Herbes wezenlijk ziek is.

Men weet niet of hij overleden is, doch men gelooft, dat hij in groot gevaar verkeert.

NATIONALE GARDE VAN DE SEINE. DAGORDE.

Parijs den 14 Januarij 1840.

Den 12 dezer hebben nationale gardes ten bedrage van drie honderd ongeveer en eenige officieren, in uniform en wapenen op eene openbare plaats zich verzameld, om vervolgens door de Stad trekkende, redevoeringen, uit te spreken en eene wezenlijke beraadslaging over een hoog staatkundig vraagstuk te houden.

Het is met een gevoel van levendige spijt en diepe smart, dat de maarschalk opper kommandant, nationale gardes den aard hunner instelling, den eerbied verschuldigd aan de wetten en aan de heiligheid der zending, welke het land haar heeft loeyertrouwd, heeft zien vergeten.

De burgers, die, alzoo hunne pligten miskend hebben, zullen den blaam niet kunnen vermijden van hen, die zoo dikwerf en in zulk een groot getal sedert 1830 de zaak der openbare Orde en ware vrijheid hebben doen zegenen, en het is uit hunnen naam, het is in naam der hoofden, welke zij zich gegeven hebben,

dat de maarschalk opperkommandant zulks proclameert. Hij hoopt dat zijne naam zal gehoord en zijne woorden begrepen worden. De artikelen 1 en 7 der wet, welke de hoofden der nationale garde bezworen hebben, luiden als volgt:

Art. 1. De nationale garde is ingesteld om het Constitutioneel Koningschap, het Charter en de regten, welke hetzelfde daargesteld heeft, om de gehoorzaamheid van de wetten te handhaven, de orde en de algemeene rust te bewaren of te herstellen, het leger van linie in de verdediging der grenzen en kusten te ondersteunen, de onafhankelijkheid van Frankrijk en de onschendbaarheid van deszelfs grondgebied te verzekeren, te verdedigen.

Alle beraadslaging door de nationale garde over de zaken van den staat, van het departement en der gemeenten is eene aanslag op de openbare veiligheid, en een misdrijf tegen de openbare zaak en de Constitutie.

De burgers zullen zonder bevel van de onmiddellijke Chefs noch wapenen mogen opvatten, noch zich in den staat van nationale gardes verzamelen, en deze dit bevel niet mogen verleen, zonder eene vordering van het burgerlijk gezag, waarvan aan het hoofd der troepen mededeeling zal worden gedaan.

De Maarschalk Opper-Kommandant,
(Get.) Graaf Gerard.

Voer ampliatie. De luitenant generaal, Chef van den algemeenen staf.

(Get.) Jacqueminot.

Deze zoo krachtige als edele taal zal, men twijfeld er geenzins aan, door de geheele nationale garde gehoord worden; indien echter tegen alle verwachting, zulks een klein getal verdoelde lieden bleef voortgaan, om schuldige openbare bedrijven te willen hernieuwen, zou de uitvoerende magt der wet en tevens het gezag, door al de goede burgers verdedigd, gebruik maken, en dezelve welen te doen eerbiedigen.

De Officieren der nationale garde, welke die vereenigingen hebben bijgewoond, zullen voor den raad der prefecture, krachtens artikel 6 der wet van den 22 Maart 1831 gebragt worden, welke voor twee maanden in huane bedieningen kunnen worden gesuspendeerd, doch welke schorsing op het rapport van den Minister van binnenlandsche zaken, bij eene koninklijke ordonnantie kan worden verlengd.

— Uit Berlijn wordt onder dagteekening van den 6de Januarij jl. aan de *Augsburgsche Zeitung* gemeld: dat te St. Petersburg een antwoord in de russische, hoogduitsche en fransche talen op de laatste Allocutie van den H. Vader, betrekkelijk de vereeniging der Grieksch-Catholijke Russen met de Russische Kerk is verschenen. Men verwonderd zich, voegt de correspondent daarbij, dat dit stuk in de *Prussische Staats-Courant* nog niet gevonden wordt.

— In eenige dagbladen heeft men gelezen, dat na de laatste pausselijke Allocutie, betrekkelijk het afvallen der Bisschoppen van den Grieksch vereenigden ritus in Rusland, onderscheidene nota's tusschen de secretarij van staat zijner Heiligheid en de Russische legatie waren uitgewisseld en dat ten gevolge dezer nota's een antwoord uit St. Petersburg te Rome zou aangekomen zijn, houdende in zeker opzigt een *ultimatum* in, hetwelk de hoop en de verlangens van den H. Stoel, betrekkelijk de aangelegenheden der Catholijke Kerk in Polen, zoude omverwerpen.

Door eene correspondentie uit Rome, aan welke wij alle redenen hebben geloof te hechten, zijn wij verzekerd, dat het hierboven aangevoerde geheel valsch is, even als hetgeen men in andere dagbladen over eene correspondentie tusschen de secretarij van staat en het kapittel van Trier, nopens de benoeming van den heer *Arnoldi* gelezen heeft; de authentieke stukken dezer benoeming zijn den heiligen stoel niet geworden.

— De bevolking van Parijs loopt volgens de laatste telling 909,126 zielen, waaronder 62,359 behoefigen. Alzoo telt men 1 behoeftige op bijna veertien personen.

BELGIE.

BRUSSEL den 18den Januarij.

Z. M. de Koning wordt eerst maandag aanstaande alhier terug verwacht.

— De liquidatie voor de terugvorderingen van de zijde van België met Holland, die te Utrecht door tusschenkomst der beide commissien, moest geëindigd zijn geweest, is tot nader bevel opgeschort geworden.

De ridder *de Poneques*, Secretaris der Belgische commissie, is alhier terug.

— De opbrengst van het tolregt op de schelde, betaald aan den Hollandschen Agent gedurende het tweede Semester des afgelopen jaars beloopt, naar men verzekerd, 349,000 franken.

— Men leest in het *Dagblad van Ostende* het volgende:

Aan boort van de Stoomboot der Koninklijke Engelsche Marine, *de Fearless*, welke gisteren de haven binnen geloopt is, bevonden zich als passagiers, de *lord Torrington*, de kolonel *Gray*, vijf bedienden en drie rijtuigen, behoorende aan het hof van Londen, zich naar Duitschland begevende, om aldaar den Prins van Saxe-Coburg, aanstaande gemaal van de Koningin van Engeland, af te halen.

NEDERLANDEN.

'S HERTOGENBOSCH, der 20 Januarij.

Gisteren is alhier de 45e. Verjaardag van H. K. K. H. de Prinses van Oranje met de gebruikelijke plegtigheden gevierd geworden.

— Zoo als wij in ons nummer van laatstleden Zaterdag voorloopig hebben gemeld, zal op Morgen, Dingsdag avond, ten 6 uren in de Societeit *de Unie* aan de Zuidwillemsvaart alhier, ten behoeve van den *Algemeenen stads armen* worden gegeven *een groot Vokaal en Instrumentaal Concert*, hetwelk door den hekwamen en kundigen muzikmeester, den heer *W. B. Margynen* zal worden gedirigeerd, waarvan wij het Programma der uitgezochteste stukken hier laten volgen.

- No. 1. Ouverture, *Les Deux Nuits*.
2. Variations voor Fagot en A. Klarinet door den Heer *Beuze en Stitser de Zoon*.
3. Simphonie de *Kalliwoda* No. 2.
4. Concertino voor Klarinet par *P. Lindpaintner* door den Heer *Kruger*.
5. Ouverture, *Le Cheval de Bronze*.

1. Ouvr. *La prison d'Edembourg*.
2. Variations voor Fluit door den Heer *Robbert*.
3. Vervolg der Simphonie.
4. Variations van *Behr* voor Oboë door den Heer *A. Hammer*.
5. Zang.
6. Ouverture, *Le Serment*.

De Entree is f 1.00 per persoon.

— Bij het spoedig invallen van den strengen vorst, in het begin der afgelopen week, heeft het Kollegie van Regenten over de godshuize en den algemeenen armen, dadelijk bedacht geweest op buitengewone ondersteuning der behoeftige klasse der ingezetenen, aan wie het ook veel althans aan werk onthrekt, en heeft niets meer doelmatiger geacht, dan eene uitdeeling van warme en voedzame spijzen, dagelijks worden dan ook ruim 600 portien zoep uitgedeeld.

Eenige muziek kollegien en Societeiten hebben ook eene inteekening geopend tot het geven van Concerten ten behoeven van den armen.

— De jongste partje. berigten uit Hanover melden, dat het door de commissie tot de grondwet opgestelde ontwerp van eene nieuwe constitutie voor Hanover den 9den Jan. aan den staatsraad is voorgelegd. Dit ontwerp zal nu terstond door denzelven in overweging worden genomen. Naar men verneemt, is dit concept in geenen deele van dien aard, dat het de begeerte der grondwettige oppositie naar het herstel der constitutie van 1833 zal doen verdwijnen.

De staatsraad zal waarschijnlijk tegen het einde dezer maand met het onderzoek der grondwets-ontwerps gereed zijn, waarna de tegenwoordige stenden omstreeks de helft van Februarij zullen worden bijeengeroepen. Wel moet in den staatsraad eenig verschil van meening bestaan opzigtelijk de beoordeeling van den toestand des lands, doch de meerderheid is stellig voor het consequent vasthouden aan het tot dusverre gevolgde stelsel. Naar allen schijn zal de grondwettige oppositie hare taktiek in dit jaar daartoe bepalen, om het geschil met de regering, aangezien deze waarschijnlijk niet zal toegeven, te rekken; met welk oogmerk zulks zoude geschieden, is niet moeijelijk te gissen.

— Men meldt uit *Gravenhage* den 17den Januarij.

Naar men verneemt heeft het voorstel, hetwelk door vijf leden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is aangeboden en betrekking heeft tot de wijziging onzer Staatsregeling, over het algemeen, bij het onderzoek in de Afdeeling weinig bijval gevonden. Wat de zaak zelve betreft, beschouwde men het zeer doelmatig en aannemelijk, maar men merkte het voorstel aan als zeer afwijkende van den regel, die bij de behandeling der wets-ontwerpen steeds gevolgd is, en bij de Grondwet en het reglement der Kamer wordt voorgeschreven, dat men het voor onaannemelijk hield. Daarbij kwam dat men vreesde, dat de houding, welke de Kamer alsnu zou aannemen, door de voordragten, welke van Regerings wege waren aangeboden, zelfs niet te onderzoeken, niet alleen strijdig was met de voorschriften der Grondwet, volgens welke alle voor-

stellen van Regerings wege, hoe onaannemelijk ook, behooren worden onderzocht, maar dat tevens de Kamer daardoor de Regering buiten de mogelijkheid stellen zou, een anderen weg in te slaan en nieuwe voordragten te doen. Men hoopte nog altijd dat, meer de Regering zou inzien dat de groote meerderheid der Kamer meer afdoende wijzigingen in de Grondwet verlangde, zij aan die algemeenen wensch gevolg zou geven. Het is op alle deze gronden dat verre de grootste meerderheid der Kamer zich tegen de aanneming van het voorstel heeft verklaard, en de voorstellers van de verdere behandeling daarvan hebben afgezien. Dien ten gevolge zijn de Afdeelingen heden vergaderd en hebben zij een aanvang gemaakt met het onderzoek van de ontwerpen van wet betrekkelijk de herziening der Grondwet, welke van Regerings wege aan de Kamer zijn aangeboden.

Naar men verneemt heeft verre de groote meerderheid der Kamer die ontwerpen voor onvoldoende gehouden, haar innig leedweze betuigd, dat de Regering geene meerdere wijzigingen had aangeboden, en de punten opgegeven, welke bij de herziening de Grondwet in aanmerking behooren te komen.

Zij heeft al het onaannemelijke der voordragt betoogd, en de wensch geuit, dat de Regering alsnog tot eene meer afdoende herziening der Grondwet zou besluiten en zoo spoedig mogelijk daar van de voorstellen aan de Kamer zou aanbieden. Eindelijk heeft men daarbij aangetoond, dat, naar de in 1831 gegeven beloften men betere ontwerpen van Regerings wege had mogen te gemoeten zien. Men drukt daarbij den wensch uit, dat de Regering alsnog aan het verlangen der Kamer zou voldoen, ten einde de leden niet in de noodzakelijkheid gebragt wierden, om (gelijkaardig het voornemen bestaat) het initiatief te nemen en eene gewijzigde voordragt der Grondwet aan de Kamer aan te bieden. Men voegde er bij dat, indien vroeg of laat de kamer daartoe zou moeten overgaan, zoodanig project door een zeer groot aantal leden zou worden gedaan.

Morgen zullen de Afdeelingen het onderzoek over de voorgedragte wets-ontwerpen voortzetten.

— De krooning van Koning *Christiaan VIII* van Denemarke zal den 22 Mei, gelijktijdig met het zitveren bruilofsfeest van dien Vorst, plaats hebben.

Ossendrecht den 18den Januarij 1840.

Men hoort thans veel klagen over de onveiligheid der wegen, als ook over het rooven en plunderen der bosschen. Dat een ander te het gevolg van hede en armoede, en dat die toestanden niet zal verbeteren, zoodanig heeft de hede en armoede der manschappen en misschien binten kort van 400 officieren, die thans welligt noch brood, noch werk vinden zullen, valt niet te betwijfelen: echter mogt en kon hierin door eene doelmatige politie voorzien worden; immers indien men onze Gendarmen, die hier en, zoo ik geloof, ook nog elders (ik weet niet waarvoor) op de voorposten liggen, en daar, zoo als te *Hoogerheiden* en *Puffel* pal aan den weg staan, om zoo wel den bekenden inwoner, als den onbekenden reiziger met nuttelooze en verjaarde vragen te vervelen; terwijl hunne makkers, mooi uitgedost, naar de vesting paardje rijden, om elken dag aan het bureau van den opperbevelhebber het gewichtige rapport te brengen, dat er geen nieuws is: indien men, zeg ik, deze manschappen, in kiel met stok en pistool gewapend, door tusschenkomst der burgerlijke overheid wat meer deed rondkuijeren; dan zou men van bezoldigde dienaars welligt dienst hebben, en het werk zijn doel bereiken. Verminderden dan hierdoor de drukten in de bureaux van de opperbevelhebbers der vestingen van Noord-Brabant zoodanig, dat het opperbevelhebberschap konde vervallen, des te beter, de schalkiat zoude er bij winnen, en Noord-Brabant zoude eindelijk geheel uit dien rampzaligen staat van beleg raken, waarin men het nooit had moeten stellen.

't Is deficit op deficit

In de algemeene kas,

En hoe men ook vol schulden zit,

't Gaat of men schatrijk is,

Men schep en stapel post op post,

Ofschoon 't geen voordeel geeft,

Dan dat een kaaloor ruim den kost

Van 't zweet van anderen heeft.

Och! of het onze Koning wist;

Hoe dikwijls, hier en daar,

Zijn beste plan zijn doelwit mist,

Tot landelijk bezwaar,

En dat de boer, hoezeer hij slooft,

Voortaan als deftig man,

Als 't Land hem zoo veel geld ontroof,

Zijn brood niet winnen kan.
Gendarmen deden dan gewis,
Wat hun bestemming vraagt;
Dan werden weg en wildernis
Voorzeker schoon gevaagd.
Een negen jaren met inkwartiering
belaste Boer, die vroeger Student
is geweest.

EENIGE WOORDEN OVER HET POOLSCH VRAAGSTUK.

Eene nota, bij vorm van verzoekschrift, is aan de leden der beide Kamers, aan die der pairs en afgevaardigden van Frankrijk gerigt, en heeft tot titel: *quelques mots sur la question polonaise*. De stellers dezer nota de lange reeks van onregmatige toeëigeningen en vervolgingen, waaraan Keizer Nikolaas zich jegens Polen heeft schuldig gemaakt, drukken de hoop uit, dat de Fransche Kamers; die reeds in acht adressen achtervolgelijk tegen den tegenwoordigen staat van dit ongelukkig land hebben geprotesteerd, op nieuw krachtadiglijk ten behoeve der onverjaarbare regten eener natie, die eertijds de gelouwfte bondgenoot van Frankrijk was, zich willen verklaren.

Zie hier, voegen de schrijvers dezer Nota er bij, de nieuwe en verschrikkelijke grieven, waaromtrent wij de aandacht der beide kamers inroepen.

10. Keizer Nikolaas, nog niet te vreden met de harde aanslagen, welke hij in het Koninkrijk Polen den Roomsch-Catholijken godsdienst ten voordeele der Grieksch-Moskovische wetten had toegebracht, heeft dit jaar, om dezen laatsten eeredienst te begunstigen, eenen meer beslissenden stap in de andere Poolse Provincien gedaan. Ongeveer vier miljoen ingezetenen hadden in die Provincien den Grieksch-Vereenigden ritus, aldus genoemd, beleden, uithoofde sedert 1596 dezelve zich bepaaldelijk met de Roomsch-Catholijke kerk vereenigd had, behoudende, met toestemming des Paus, eenige punten van ritus en tucht. Eene Ukaze van den Czar, onder dagteekening van den 3den Julij jl., schaft dien eeredienst af, vereenigende denzelve met de Grieksch-Moskovische eeredienst, waarvan hij zelfs het geestelijk hoofd is, zoo als de Paus het geestelijk hoofd over de geheele Roomsch-Catholijke Christenheid is, doch met dit onderscheid, dat deze laatste slechts zedelijke wapenen bezit, terwijl de Czar op eene lijdelijke en slaafsche gehoorzaamheid zijner onderdanen en op eene onnoemelijke sterke magt steunt.

Stellige inlichtingen verdienen geloof, dat er geene soorten van bedrog, list, wreedheid en geweld bestaan, die niet gebezigd zijn en nog gebezigd worden, om de Grieksch-Vereenigde bevolking te dwingen de grieksch-Moskovische scheuring te omhelzen; om slechts eene trek aan te halen, zijn 43 Pastoors naar Siberie vervoerd, uithoofde zij geweigerd hebben het geloof hunner Vaders te verlaten en tegen het geweld hebben geprotesteerd.

Al die wreede maatregelen door een gouvernement, gewoon om in de duisternis te handelen, gebezigd, kunnende ontkend worden, houden wij ons aan de bekopenissen van dezelfde officiële tolk *(Le Abellé du Nord)*, dagblad van St. Petersburg, waarvan het onderbavige artikel in de Nos. 24, 25 en 26 November jl. in de *Augsburgerische Zeitung* voorkomt. In een artikel getiteld *Winde der Vereeniging* (Fin de l'Union) en in de merkwaardige en nog versche Allocutie van den Heiligen Vader in het Consistorie van den 22sten November jl. uitgesproken.

De tolk van St. Petersburg stemt voor eerst toe, dat in die hoofdstad een Grieksch vereenigd Synode sedert 1828 is ingesteld, niet om den Grieksch-Vereenigden eeredienst te handhaven, waarvan het bestuur aan hetzelfde was toevertrouwd, maar om hetzelfde langzaam aan tot de Grieksch-Moskovische eeredienst te doen naderen, en met het verklaarde oogmerk om dezelve bepaaldelijk met deze laatste te vermengen. Om daartoe te geraken, zoo vervolgt de Russische tolk, stelde dit Synode 10. Grieksch-Moskovische kerkboeken in de plaats van die, welke sedert de vereeniging met Rome ingevoerd waren, eene maatregel, welke de Allocutie van den Paus aan de Christen wereld als bedreiglijk verklaart en gebezigd wordt om het volk tot eene scheuring te brengen, zonder dat het zelfs daarvoor heeft kunnen twifelen. 20. Besloot het Synode, dat niemand meer zonder een gestreng en voorafgaand onderzoek over de genoegzame kennis der gebruiken en reglementen van de Moskovische kerk, tot geestelijke functien zou benoemd worden. 30. Het Synode drukte het onderwijs der geestelijke jeugd in de Seminarien, nieuwelings opgerigt, eene bepaalde beslissing, naar diezelfde kerk, in.

De toespreek van den Paus haalt nog eenen vierden maatregel aan van het Synode, hierin bestaande, dat den Pastoors als hoofden der Parochien is opgedrongen om een formulier van toetreding tot de Grieksch-Moskovische kerk, op straffe van afzetting, te teekenen. Er blijft ons over eene laatste opmerking te maken, en deze is, dat, met de gewetens te boeien, de Czar alleen het godsdienstig proselytismus in het oog heeft, doch zijn doel is zuiver en alleen staatkundig, namenlijk om in zijn persoon het geestelijk en wereldsch gezag te vereenigen, en die over al zijne onderdanen uit te strekken; overtuigd dat het hem op die wijze gelukken zal om den nationalen geest onzijdig te maken. de eenige hinderpaal voor de geheele verslaving van Polen en de volledige ontwikkeling van dezelfde magt.

20. De poolse taal is niet minder met vernietiging bedreigd. Het is van eene algemeene bekendheid, dat de minister van binnenlandsche zaken, Szypow, den hoogleraren der koninklijke kollegien des Rijks de verpligting heeft opgelegd, om hunne Cursus in de russische taal te geven. Een artikel in den pruisischen Staats-Courant van den 3 October jl. bevestigt deze strekking met de gevallen aan te halen, waarin de russische taal in al de officiële akten van al de openbare administratiën des Koninkrijks moet ge-

bruikt worden. Hoe thans die maatregelen met artikel 1 der akte van het Congres van Weenen te vereenigen; waarbij de Czar zich tot het behoud der poolse nationaliteit verbonden heeft en met artikel 34 van het organiek Statuut, van 1832 door Nikolaas zelve opgelegd, en inhoudende „dat al de administratieve en burgerlijke zaken in de poolse taal zullen behandeld worden?”

30. De verbeurdverklaringen gaan altijd hunnen gang, zoowel als de dotalien in bijzondere of nationale goederen aan generaals of russische ambtenaren verleend, geluigen het inschrijven of registreren der eersten in den *Moniteur*, en voor de tweeden, de Oukasen, onder dagteekeningen van den 25 Februarij, 21 Augustus en 28 October jl.

40. Men heeft even eens de verbanningen naar Siberie en de proceduren der militaire jurisdictien, te gelijkertijd te Warschau, te Wilna en te Kifow in functie zijnde, en gerigt tegen de massa der burgers en jonge lieden, de meeste beschuldigd niet van komplotten, maar van eenvoudige deelneming aan vereenigingen, gevormd met het doel om den godsdienst en de nationale taal te behouden, voortgezet en aangehouden.

50. Er blijft ons nog over om de republiek van Krakau, deze laatste verblijfplaats der poolse nationaliteit niet te vergeten, die onschendbaar voorkwam, aangezien Krakau geen deel aan de poolse omwenteling genomen hebbende, er zelfs een voorwendsel ontbrak, om aanslag op deszelfs vrijheden te maken. Men kent echter de militaire bezetting van 1836 en de andere mishandelingen, aan welke deze kleine staat ten prooi geweest is en niet ophoudt te zijn.

In de laatste zitting heeft de president van den 15den April, over deze verschrikkelijke schending ondervraagd zijnde, geantwoord „zonder mij verder te verklaren, heb ik het vast vertrouwen, dat Krakau weldra zal ontruimd worden.” Welnu, een jaar verstrikt sedert deze geruststellende woorden uitgesproken zijn, en niet alleen blijft Krakau met militairen bezet, maar wat meer is, de republiek bestaat in der daad niet meer en het is de Conferentie, zamengesteld uit residenten der drie beschermende mogendheden, die hare plaats innemende, wetten maakt, Krakau regeert en bestuurt.

Wij behoeven, om zulks te betoogen, slechts een besluit van den 19 Junij jl. aan te voeren, gegeven ter uitvoering der bevelen uitgevaardigd door de residenten en door middel van hetwelk de Constitutie reeds in 1833 en 1837 gewijzigd, zich geheel vernietigd bevindt. Zoo zal de Kamer der vertegenwoordigers, die alle jaren bij een moest komen en alleen met de wetgevende magt, en het regt om de leden van den senaat en de registers te verkiezen (Artikel 10 der Constitutie,) bekleed was, niet meer kunnen vergaderen dan met toestemming van den Senaat en der Residenten, aan welke laatsten ook de verkiezing der Senatoren is over gegaan, en die der registers aan den Senaat is overgebracht.

Geen afgevaardigde kan in de kamer zitting hebben, dan nadat zijne verkiezing door de residenten zal bekrachtigd zijn.

De debatten der Criminele zaken, die openbaar moesten zijn (artikel 17), zullen voortaan met gesloten deuren gehouden worden. Bovendien zullen, volgens een politie-reglement, de vermoedens tegen staats misdaden, prevaricatiën en andere belangrijke wandeldrijven, aan de gewone rechtbanken niet meer kunnen worden onderworpen, dan na een onderzoek eener *ad hoc* door de residenten benoemde Commissie ondergaan te hebben.

Eindelijk zal de senaat zonder voorafgaande magtiging der residenten noch gratie kunnen verleen, noch de straffen veranderen. Derhalve al de magten, de wetgevende magt, de uitvoerende magt, en het registerlijk gezag zijn in de Conferentie der residenten vereenigd. Na dit alles, kan er dan nog sprake wezen over de republiek van Krakau, hoewel gewaarborgd door een solemneel traktaat, waarvan Frankrijk en Engeland mede onderteekenaars zijn? en is het niet duidelijk bewezen, dat het thans niet meer genoeg is, de militaire bezetting te doen ophouden, maar, dat, om de republiek van Krakau weder op te rigten, men ook die andere bezitting, welke ten diplomatieke zou kunnen noemen, zonder welke de republiek van Krakau voortaan als van den lijst der staten gewischt zal moeten beschouwd worden, moet afwreien?

Op het oogenblik van deze regels ter perse te leggen ontvingen wij eene nieuwe Ukase van den Czar, onder, dagteekening van den 2. December, die bepaaldelijk het openbaar onderwijs van het Koninkrijk Polen met dat van het Keizerrijk vereenigd en alzoo een stap te meer naar de volledige gelijkmaking van dat koninkrijk met de andere russische provincien doet. Om zulks te bewijzen, is het genoeg het slot van die ukase aan te halen. „Wij hebben het nuttig geacht om het school-district van Warschau op te rigten, en hetzelfde met het ministerie van openbaar onderwijs, volgens de beginselen in het Keizerrijk van kracht, te vereenigen. De senaat zal de noodige maatregelen nemen, om de uitvoering van de tegenwoordige ukase te verzekeren.

Hebben wij ongelijk gehad te zeggen, dat de Czar onuitputbaar is in zijne middelen van verwoesting? Is er ooit eene grotere schending van de plegtigste verbindtenissen geweest, gewaarborgd door het traktaat van Weenen en vervat in de Constitutie van 1815 en in het organiek statuut van 1815, door Nikolaas zelfs geëtroijerd, en waarvan de artikelen 1 en 16 de administratie des Koninkrijks en in het bijzonder de afscheiding van al de takken der administratie van het Koninkrijk van die van het Keizerrijk verzekeren?

Met dezen korten inhoud der nieuwe grieven van Polen te eindigen, kunnen wij ons niet onthouden den aard van het door Rusland uitgedacht overweldigings-systeem, aan te duiden. Tot hiertoe vermeenden de veroveraars, hoorden van minder beschaafde volken, met hunne overheersching over meer in verlichting gevorderde naburen, het in hun belang te zijn, of de zeden en de wetten dezer laatsten aan te nemen of ten minste om hun nationaal en afzonderlijk bestaan te behouden. Alles heeft integendeel plaats; Rusland

legt deszelfs wetten den overwonnenen, Ja deszelfs godsdienst en laal op, en het is alzoo, dat men naar het westen vooruitgaande, in plaats van zich met Europa te vereenigen, Europa tracht in deszelfs half barbaarsch gezag mede te slepen; doch dit werelddeel moet van na bij zien of hetzelve zich zonder gevaar met eene dergelijke politiek kan vereenigen.

Men behoeft slechts de versche daden van het turksch gouvernement met die van het russische gouvernement te vergelijken. Het nieuw Halli Cheriff waarborgt de vrijheid van geweten en schaft de verbeurdverklaring af, grondende deze laatste bepaling zich hierop, dat de kinderen over de misdrijven van den vader niet kunnen worden gestraft, terwijl de russische eeredienst geweldadiglijk aan Polen wordt opgelegd en de verbeurdverklaring aldaar niet alleen ten koste der kinderen, maar ook van die der ouders plaats heeft die, hoezeer zij geen deel aan de schuldpligtigheid hunner kinderen genomen hebben, echter van de gedeeltelijke fortuins beschikking beroofd zijn, welke, na hunnen dood, aan deze laatste zouden kunnen overgaan. Daar derhalve, waar Europa deszelfs wettigen invloed uitoefent, bewerkt zich de hervorming ten voordeele der beschaving, doch daar, waar het integendeel, zonder deszelfs goedkeuring te geven, zich vergenoegt met het stilzwijgen te bewaren, heeft de barbaarschheid de overhand.

Het is derhalve niet in het belang van ons land, maar in dat van de lijdende menschheid en der Europesche beschaving, dat wij onze regten zoo onwaardiglijk met voeten getreden, terug vorderen. Met ons tot de fransche Kamers te wenden, hebben wij de zekerheid, dat zij hunne vermogende stem zullen verheffen en krachtadiglijk ten behoeve der onverjaarbare regten eener natie, eertijds de getrouwste boodgenoot en Vriendin van Frankrijk, protesteren."

HERZIENING DER GRONDWET.

Uit het aanbouden of het niet aannemen van de voordragt, die door de heer *Luzac c. s.* is gedaan en welke eene strekking had om eene commissie van 10 leden te benoemen aan wie het zouden zijn opgedragen eenen lijst te maken der hoofdpunten en kwestien, welke bij de herziening der grondwet in aanmerking behooren te komen, heeft zich de vergadering op een standpunt geplaatst, dat dezelve zich zal moeten vergenoegen of wel met de door de regering ingezonden vijf wetsontwerpen gaaf aan te nemen, of bij hante aanmerkingen daarover, aan het gouvernement te kennen te geven, dat dezelve vermeent, dat nog andere artikelen der grondwet eene herziening behoeven, en in dat geval zal de kamer dan dit in onbepaalde termen doen, of de artikelen zelfs aanwijzen? en zoo ja, hoe zal dan de aanwijzing daarvan worden gedaan? de meerderheid der kamer zal alsdan over ieder artikel afzonderlijk moeten beslissen, een werk dat van eenen uitgebreide omvang is, en moeilijk geregeld ten uitvoer is te brengen, ten ware men tot het denkbeeld van den Heer *Luzac c. s.* wil terugkeeren en de voorbereidende werkzaamheden aan eene commissie opdragen.

Maar gesteld dat de Kamer zal besluiten om bij de verbaalen van aanmerkingen op de ingezonden conceptwetten in onbepaalde termen het verlangen te kennen te geven, dat nog andere artikelen aan eene herziening mogen onderworpen worden, en dat door de Regering daarop geantwoord worde, dat zulks als overbodig of ondoelmatig worde geacht, wat zal dan aan de Kamer overblijven te doen?

Door het aannemen der wetten, wordt het voorgeven der regering toegestemd, en bij weigering, welke zullen daarvan de gevolgen zijn?

Reeds in het jaar 1830 heeft men de scheiding met België, als bestaande beschouwd, doordien anders de kamers ongrondwettelijk zijn vergaderd geweest en wetten hebben genomen, ook was reeds in 1831 dat principe erkend, en de verzekering eener herziening der grondwet gegeven.

De voordragt der wetten kan dus voor de meesten als eenen formaliteit worden beschouwd, tot regeling van het reeds daadwerkelijk bestaande, maar daar in ligt tevens opgesloten, dat men gedurende 9 jaren zoo wat onconstitutioneel gehandeld heeft.

Meer ordenlijk zoude zijn gehandeld, indien de regering art. 58 der grondwet had opgevolgd, en volgens paragraaf 3 van dat artikel, het verdrag van den 19den April, waarbij een gedeelte van het grondgebied is afgestaan, niet had bekrachtigd, dan na bekomen goedkeuring der Staten-Generaal, dan vloede het bepaalde bij eenige der Conceptwetten daaruit van zelve voort.

Na moeten de Kamers daarover delibereren, en de wetten zijn dus aan hunne goed of afkeuring onderworpen; en in geval van afkeuring, wat moeten daarvan dan de gevolgen zijn? Zou men, dan begrijpen dat de artikelen 1, 2, 52, 71, 79, 80 en 98 als nog onveranderd in de grondwet moeten worden beschouwd, en hoe eenige van dezelve ten uitvoer gebragt?

Uit den inhoud van den missive ten geleide van de vijf ontwerpen van wet, kan worden opgemaakt, dat bij de Regering weinig genegenheid bestaat, aan het meermaal geuit verlangen der Tweede Kamer, en aan dat der ingezetenen door de Drukkers verklaard te worden, en indien men van die zijde daarop blijft aandringen, zullen de verwikkelingen moeilijk worden en hoe deze te eindigen ligt in de toekomst verborgen.

Op de concept wetten zelve is ook nog al wat aantemerkten, en deze geven stof waarop nader kan worden terug gekomen.

ADVERTENTIEN.

* * De Notaris *MOLHUYZEN* te Vught, zal aldaar in de Herberg *Het Bijtje*, op Zaterdag den 1sten Februarij

1840 des namiddags om 4 uren Provisioneel, en op Zaterdag den 8sten Februarij Finaal verkoopen:

Een, HUIS, bevattende twee WONINGEN, WERKHUIS, ERVEN en HOF, staande te Vught aan den Straatweg, Wijk Waterkant; voorts een Perceel TEELLAND, onder Cromvoirt op de Hoogakkers, groot 33 Rooden, 10 Ellen, en een Perceel TEELAND, onder Boxtel aan de Rand, genaamd *Het Hemelrijk*, groot 16 Rooden, 55 Ellen.

Informatien te bekomen bij gemelden Notaris.

Getrouwd:

Mr. *J. M. B. J. van der DOES DE WILLEBOIS*

en

A. C. M. LUYBEN.

's Bosch,

den 15den Januarij 1840.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden, Zaterdag den 18den Januarij 4 Ure.

Werk. Schold: 2½ pCt. 51½, 1½. Dito. 5 pCt. 98½, 1½. Synd. 4½ pCt. 91½, 1½. Handelm. 167½, 1½. O. Indie 5 pCt. 95½, 1½. Ardoins. 85 p. st. 23½, 1½. Dito Coupons 17½. Oude Russen 105½. Roebels 6 pCt. 69½, 1½. Columb. 19½, 1½.

BIJENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

De Belgische fondsen waren den 18den dezer te Brussel de 2½ pCt. 53½, de 5 pCt. 100½ de 4 pCt. 93, de 3 pCt. 71. De Ardoins 24.

Latere Berigten.

PARIS, den 18den Januarij.

Het adres van Antwoord op de troonrede is met eene overgrootmeerderheid aangenomen. Slechts 43 stemmen hebben zich tegen verklaard. Men heeft opgemerkt dat het antwoord des Konings aan de Kamer der afgevaardigden gelezen en niet voor de vuist uitgesproken is. Z. M. heeft met vele afgevaardigden gemeenzame en onder anderen met den Heer *Remusat*, de steller van het adres, gesproken.

— De Koningin van Engeland heeft den 16 dezer het parlement geopend met eene aanspraak, waarvan wij den hoofdzakelijken inhoud hier laten volgen.

» Sedert uwe laatste bijeenkomst heb ik mijn voornemen verklaard om mij in het huwelijk met Prins *Albert van Saxe-Coburg en Gotha* te vereenigen. Ik smeek nederig de goddelijke voorzienigheid om deze vereeniging te zegenen en hetzelve voor de belangen van mijn volk alsmede voor mijn huisselijk geluk voorspoedig te maken en het zal voor mij eene bron van de tevendigste genotgevoering zijn te ondervinden, dat het besluit, hetwelk ik genomen heb door mijn parlement worde goedgekeurd.

Ik ontvang bij voortdoring van de vreemde mogendheden de verzekeringen van hun aanhoudend verlangen, om met mij de meest vriendschappelijke betrekkingen te onderhouden.

Ik verheug mij dat de burger oorlog, die voortdurend in de provincien van Spanje door eene voldoende schikking voor de Spaansche Gouvernemen en voor de bevolking dior provincien geëindigd is, en vertrouwen dat binnen kort de rust en vrede in het overige van Spanje zullen hersteld zijn.

De zaken van het Oosten hebben altijd mijne ernstigste aandacht bezig gehouden. De overeenstemming, welke onder de vijf mogendheden bestaat heeft de vijandelijkheden in dat werelddeel verhinderd en ik hoop dat dezelfde eenstemmigheid tot eene eindbeslissing in deze belangrijke en moeilijke zaak zal leiden, zoodanig dat de integriteit en de onafhankelijkheid van het Ottomaansche rijk bewaard blijve en eene nieuwe zekerheid aan den vrede van Europa gegeven worde.

Ik heb de diplomatieke betrekkingen met het hof van Teheran nog niet kunnen herstellen, doch heb het vertrouwen, dat de geschillen spoedig op eene voldoende wijze zullen uit den weg geruimd zijn.

Ik beveel den staat der municipale Corporatien in Ierland uwer aandacht aan.

Het is te hopen, dat gij voortgaat met u ontendig te houden met de maatregelen, die de gevestigde kerk aangaan, welke door de Commissarissen van Engeland zijn aanbevolen.

Met smart vernem ik, dat de handelsverlegenheden, welke bij ons en in andere landen hebben plaats gehad, eene groote armoede in vele manufactuur distrikten veroorzaakt hebben enz.

— De stad Londen heeft dezer dagen door de beweging der Chartisten groote ongerastheid ondergaan. De Minister van Binnenlandse zaken werd onderrigt, dat eene opstand der Chartisten zich tegen den nacht voorbereide en het teeken voor eenen algemeenen opstand was, om onderscheidene gedeelten der stad in brand te steken; de autoriteiten verzamelden, en de troepen werden in de kaserne geconsigneerd; doch alles is rustig gebleven. Het heeft zich bij eene vereeniging van 4000 personen bepaald, die, zoo men zegt, een plan gevormd hadden om zich van de stad meester te maken. Des middernachts zijn zij uit uiteengegaan, doch hebben geen gevoelens nagelaten, dat in die stad vroeg of laat eenen algemeenen opstand zoude plaats hebben.

In het Wets Riding en op vele andere punten is alles in opstand. Gewapende groepen Chartisten hebben Sheffield willen aanvallen, doch zijn verdreven geworden. Zij hebben Dewsbury, Heckmondwike en vele andere dorpen ingenomen; overal heerscht de grootste ontstellens. Te Dewsbury hebben zij de lantarens en de glazen der huizen verbrijzeld, en men was voor plundering bedreemd.